

Debata o radach pracowniczych

O potrzebie nowelizacji ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji oraz o funkcjonowaniu rad pracowniczych rozmawiano 23 czerwca 2021 r. w Senacie podczas posiedzenia Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju. Debata, przeprowadzona w trybie hybrydowym z udziałem online zastępcy Głównego Inspektora Pracy Dariusza Mińkowskiego, zainaugurowała III Ogólnopolskie Forum Rad Pracowników.

Zastępca Głównego Inspektora Pracy Dariusz Mińkowski przedstawił wyniki kontroli Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie funkcjonowania rad pracowniczych w Polsce, przeprowadzonej w blisko stu przedsiębiorstwach w latach 2017–2018. W przypadku przeszło połowy podmiotów stwierdzono naruszenia, które polegały m.in. na braku konsultacji w sprawach organizacji pracy czy regulaminu z radami pracowniczymi, nieprzekazywaniu radom istotnych informacji i zasłanianiu się tajemnicą przedsiębiorstwa, nieprzeprowadzaniu wyborów czy naruszaniu uprawnień członków rad pracowniczych, a także bagatelizowaniu przepisów ustawy. Kontrole wykazały też niską aktywność rad pracowniczych i ograniczony zakres ich funkcjonowania.

- Pracodawcy nie znają i nie rozumieją problematyki dotyczącej rad pracowniczych i mają wątpliwości co do rodzaju informacji, jakie powinny być przekazywane radom – podkreślił Dariusz Mińkowski. Zdaniem zastępcy Głównego Inspektora Pracy, z perspektywy kilkunastu lat funkcjonowania ustawy widać wyraźnie potrzebę doprecyzowania przepisów regulujących stosunki między związkami zawodowymi a radami pracowniczymi, a także konieczność dookreślenia obowiązków pracodawców. Uszczegółowieniu powinny podlegać zwłaszcza art. 13 i 14 ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji, dotyczące obowiązku informacyjnego i konsultacji z radami pracowniczymi. Należy też przeprowadzić kampanię informacyjną dla pracodawców.

W trakcie posiedzenia podkreślono potrzebę zwiększenia nadzoru Państwowej Inspekcji Pracy nad realizacją ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji. Mówiono także o niskiej świadomości prawnej nie tylko wśród pracodawców lecz także samych pracowników, wskazując, że bez wiedzy pracowników rady nie będą dobrze działały, ponieważ ich funkcjonowanie jest prawem, a nie obowiązkiem.

Wicemarszałek Senatu **Bogdan Borusewicz** przypomniał, że to właśnie Senat był inicjatorem uchwalenia 15 lat temu ustawy regulującej funkcjonowanie rad pracowniczych. Ustawa wymaga dziś zmian i dostosowania do obecnych realiów.

- Trzeba się zastanowić, co zmienić w ustawie, aby te rady pracownicze nie tylko były na trwałe włączone w nasz system prawny, ale także aby miały możliwość rozwoju – powiedział wicemarszałek.

Przewodniczący senackiego Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju senator **Krzysztof Kwiatkowski** wyraził zadowolenie z faktu, że obecnie w Polsce istnieje ok. 700 rad pracowników. Są one współodpowiedzialne za firmy, w których działają, reprezentując interesy pracownicze. Umiejętność godzenia racji pracodawców i pracowników w procesie współzarządzania firmą to, zdaniem senatora, jedna z polskich wizytówek, o długiej tradycji, sięgającej czasów NSZZ „Solidarność”. Na polskim przykładzie uczyli się przedstawiciele środowisk pracowniczych z innych państw Europy Środkowo-Wschodniej.